

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 888602/2

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב הראשי לישראל הרב דוד ברוך לאו, הרב אליעזר איגרא, הרב א' אהרן כץ

המערער: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד שי זוהר)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד ניר ברקן)

הנדון: מניעת סתירה בהסדרי השהות לאורח חיי קטין – טובתו ולא פגיעה בחירות ההורה

פסק דין

לפנינו ערעור על החלטות אחדות של בית הדין האזורי בתל אביב שהעניין המשותף לכולן הוא הסדרי השהות של ילדי בני הזוג אשר להם שלוש בנות – אחת מהן [י'] עדיין קטינה.

ההחלטה המרכזית שעליה משיג המערער היא פסק דינו של בית הדין האזורי שניתן ביום כ"ב בכסלו תשע"ה (14.12.14). פרטים מתוך החלטה זו כבר ניתנו קודם לכן כהחלטות נפרדות קודמות, אולם פסק הדין המתאר את הסדרי השהות בשלמותם הוא פסק הדין הנ"ל מיום כ"ב בכסלו תשע"ה.

יצוין כי בית דין דן בערעור, וביום א' בתמוז התשע"ד (29.6.14) קבע: "בשלב זה איננו מתערבים בהחלטת בית הדין האזורי. בעניין זה הגיש המערער עתירה לבג"ץ, וזה קבע בהחלטתו בתיק בג"ץ 1140/16 מיום כ"ז במרחשוון תשע"ז (28.11.16): "בשלב זה ולאחר שמיעת הערותינו הודיע המערער כי הוא אינו עומד על העתירה, תוך שמירת מלוא זכויות וטענות. העתירה נמחקה."

הסעדים המבוקשים בכתב הערעור

בפתח הערעור מנה המערער את הסעדים שהוא מבקש מבית הדין דנן, כדלהלן:

1. ביטול סעיפים ו', ז' וט' בפסק הדין של בית הדין האזורי מיום כ"ב בכסלו תשע"ה (14.12.14), שלדברי המערער מתנים את הסדרי השהות בשמירת שבת ומטילים קנסות על הפרת תנאי זה.

2. הוספה לפסק הדין של המלצת העו"ס שהסדרי השהות ל[י'] לא יהיו עם הבנות הגדולות.

3. ביטול ההחלטה מיום א' בתמוז תשע"ד (29.6.14) המתירה לאם לעבור עם הבנות ל[...]

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

4. ביטול ההחלטה מיום ג' במרחשוון תשע"ה (27.10.14) לעניין מינוי מכון "מרחבים", אשר ניתנה שלא בהסכמתו של האב.

5. חיובה של האם בקנס בגין ההפרות שביצעה ושתבצע.

6. הוספה לפסק הדין שגם "סירוב הקטינה" ייחשב כהפרת האם.

עיון בתיק בית הדין האזורי מלמד כי חלק מן הסעדים הנ"ל אינם רלוונטיים למועד שבו אנו עומדים, נוכח הזמן שחלף מהגשת הערעור עד היום.

ראשית, הבקשה להוסיף לפסק הדין את המלצת העו"ס שהסדרי השהות ל[י] לא יהיו עם הבנות הגדולות (סעד מס' 2), כבר אינה רלוונטית היות שהבנות הגדולות הן כבר בגירות ולגביהן אין הסדרי השהות הנקבעים באמצעות החלטה שיפוטית.

גם הבקשה לביטול ההחלטה מיום א' בתמוז תשע"ד (29.6.14) המתירה לאם לעבור עם הבנות ל[...] (סעד מס' 3) אינה רלוונטית, מפני שהאם ובנותיה חזרו – ביוזמת האם עצמה – להתגורר ב[...].

בנוסף, הבקשה לביטול ההחלטה לעניין מינוי מכון "מרחבים" (סעד מס' 4), אינה רלוונטית עוד.

עליו להתייחס אפוא לבקשת הסעדים 1, 5 ו-6 הנזכרים לעיל.

דיון והכרעה

בקשת המערער לבטל את סעיפים ו', ז' וט' בפסק הדין

נימוקי הערעור בנקודה זו נעוצים בהיותם של סעיפים אלו, לדעת המערער, סותרים את חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, נוגדים את החופש הדתי, נוגדים ערכי שוויון ופוגעים פגיעה בלתי-מידתית באב וביכולת הבחירה של בתו הקטינה.

לדעת המערער הוראות בית הדין נוגדות את חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, משום שלהבנתו הן כופות עליו אורח חיים דתי באופן ישיר או עקיף, בניגוד לרצונו.

טענה זו אין בה ממש.

ההוראות נוגעות לבת ולא לאורח חיי האב, תכליתן ראויה ואין בהן פגיעה בלתי-מידתית בחירותו בית הדין הרבני עוסק בעניינה של הקטינה בהתאם לסעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג – 1953, כ"עניין הכרוך בתביעת הגירושין", ועל פי הוראות סעיפים 25, 68, 79 ושאר הסעיפים הרלוונטיים לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב – 1962. ברור בעליל כי חוקים אלה עונים להגדרה של "חוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל", וכי הדרישה ש"האב לא יעמיד את הבת בפני מצב הסותר את אורח חייה הדתי" ויאפשר לבת שמירת שבת ובילויים באופן שאינו סותר את אורח חייה היא הוראה ש"נועדה לתכלית ראויה" וכי היא דרישה מאוזנת ו"במידה שאינה עולה על הנדרש".

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לכך יש להוסיף ולהבהיר כי בית הדין האזורי לא הכתיב בהחלטתו למערער אורח חיים כל שהוא, לא דתי ולא אחר. בית הדין אף לא דרש מהמערער לשמור שבת או שאר מצוות דתיות כאשר הבת עמו. כל שקבע בית הדין הוא שהאב יאפשר לבת הקטינה לשמור על אורח חייה הדתי, שאותו היא מקבלת בבית אמה המשמורנית – יחד עם אחיותיה הגרות עמה, בבית הספר שבו היא לומדת ובקרב החברה שבה היא מצויה.

אמירה זו חוזרת על עצמה בדברי בית הדין האזורי כמה וכמה פעמים באופן שאינו משתמע לשני פנים. בית הדין הורה:

"[...] שהאב מצדו יעמוד בתנאים [...] ביחס לשמירה על אורח חייה הדתי של הבת [י]. האב לא יעמיד את הבת בפני מצב הסותר את אורח חייה הדתי [= של הבת], כמו שמירת שבת מלאה של הבת, ולא יעמיד בפניה [= בפני הבת] כל הצעה לבילוי וכדומה, הסותרת את חינוכה והשקפתה [= של הבת]. העמדת הבת בפני דברים הנוגדים את חינוכה ואורח חייה [= שוב, של הבת] גורמת לקונפליקט של הבת ולנזק נפשי."

בית הדין הבהיר זאת למערער גם בהחלטתו מיום ד' באדר התשע"ב (27.2.12) שבה כתב באופן מפורש וברור:

"בית הדין דוחה את דברי האב כי 'מכריחים אותו לשמור שבת'. בית הדין אינו כופה ואינו מכריח את האב לשמור שבת בחייו הפרטיים, אך במקום בו רוצה האב כי בנותיו יהיו אצלו בשבת ורצונם של הילדים הוא כי הדבר ייעשה ללא חילול שבת, הרי שזו טובתם של הילדים ועליו לכבד זאת.

ברור לנו כי אף אבא לא רוצה להכאיב ולהכעיס את בנותיו בביקורם אצלו.

עיקרון זה של טובת הילדים הוא הקו המנחה את בית הדין בבואו להחליט על הילדים ועל בסיס זה עמדה החלטת בית הדין מיום כ"ז בשבט תשע"ב (20.2.12).

עיקרון זה לא קשור להיבט דתי כלל, אלא: בכל מקום וכל מצב בו בית הדין יראה כי אין בהסדרי הראייה נוחות לילדים [...]"

לכן, מעבר לנאמר לעיל, אין כל תכתיב בהחלטת בית הדין כלפי האב להתנהגות דתית, לא במישרין ולא בעקיפין. כל שנדרש האב, כאמור, הוא רק שלא לפגוע בטובתה של הבת ולא למנוע ממנה את אורח חייה הדתי שהורגלה אליו, ולהימנע מזעזועים ומיצירת קונפליקטים מיותרים בקרבה.

שיקולי בתי הדין בענייני ילדים – טובת הילד

שאלת טובת הילד עלתה על שולחנו של בית הדין הגדול פעמים רבות.

בהקשר זה כדאי להביא את דבריו של בית הדין הגדול בפסק דין בתיק 796592/1 העוסק בנושא זה. וכה נאמר שם (ההדגשות אינן במקור):

"נתחיל במושכלות ראשונים.

אכן, בית דין רבני אנו, ודנים אנו בהתאם לתורה הכתובה והמסורה מימות משה רבנו עליו השלום. מצד שני, אין בכוחנו לאכוף את סמכותנו אלא באותה מסגרת מצומצמת שהועמדה לנו על ידי החוק האזרחי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כיון שכך, אין אנו מתערבים באורח החיים הדתי או החילוני של אזרח הבא לדין בפנינו. עם כל רצוננו ב'תיקון עולם במלכות ש-די', פסיקותינו הינן במישור של 'בין אדם לחברו' ולא במישור של 'בין אדם למקום'. הן אינן באות במטרה להחיל נורמות של חיים דתיים [...]

באשר לסכסוך הקשור בילדים – הלכה היא כי בעניני ילדים הן בית הדין אך ורק בהתאם לטובת הילדים, כפי שהיא נגולה לנגד עיניו בכל מקרה ומקרה. כך גם מצווה החוק בסעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962, ובמקומות נוספים [...]

איזה תוכן יש לצקת, לתוך המונח 'טובת הקטין' כאשר יש בין ההורים פער דתי, והם חלוקים בקשר לחינוך הדתי או החילוני?

לדעתנו, לא ניתן להשיב מראש תשובה מלאה וממצה לשאלות אלו. כל מקרה ומקרה ונסיבותיו האינדבידואליות."

יוער כי אמירה זו, אשר ביטאה את עמדת בית הדין הגדול, אף נתקפה בעתירה לבג"ץ בתיק בג"ץ 11332/03, וזכתה לתגובה חיובית מבית המשפט באומרו: "פסק דינו של בית הדין [...] נכתב מתוך רגישות רבה לבעיה האנושית הקשה שבית הדין נתבקש להכריע."

התפישה שהוצגה לעיל באה לידי ביטוי גם בדבריו של בית הדין הרבני הגדול בתיק 812347/8. בית הדין כותב דברים ברורים המדברים בעד עצמם (ההדגשות אינן במקור):

"בית הדין מקדים ומבהיר כי על כף המאזניים עומד לפנינו אך ורק שלומם וטובתם של הילדים הקטינים [...]"

אין זה מתפקידו של בית הדין, במסגרת הסמכות שהקנה לו החוק, לשנות או לקיים את אורח חייהם האישיים של בעלי הדין שלפניו, בין אם הם לקורת רוחו של בית הדין ובין אם הם למורת רוחו.

כמו כן מיותר לציין כי בהכרעתו בפסק דין זה בית הדין נזהר מלערכב בין אופי חייהם הדתי או הלא־דתי של בעלי הדין לבין תפקודם כהורים וכמתחנכים לידיהם. טובת הילדים תיבחן באמת מידה אובייקטיבית, עד כמה שניתן, בהתאם לנתונים ולמצאים הספציפיים של הילדים."

בית הדין אינו מתעלם מהעובדה כי ייתכן ששאלת 'טובת הילד' מורכבת ונגזרת גם משאלות ערכיות ותפיסות עולמו הערכי של השופט או הדיין, אך הקו המנחה בבואנו לקבל החלטה הוא ברור:

"בבוא להכריע בטובת הילד במקרה שלפניהם ייתנו את המשקל הראוי לנסיבות העובדתיות [...] ושלא ייתנו לשיקולים הערכיים משקל חריג ומוגזם, שאינו סביר" (דברי השופט מנחם אלון ז"ל, בביד"מ 1/81).

ובכן, במקרה שלפנינו, איננו מוצאים בשיקול הדעת של בית הדין האזורי טעות או סטייה מן העקרונות שהוצגו לעיל.

ההפך הוא הנכון: העקרונות שהתווה בית הדין האזורי כהקדמה לפסק דינו מראים נכוחה כי לנגד בית הדין עמדו כל העת הנסיבות העובדתיות, המורכבות והרגישות של הסיטואציה הנדונה, וכובד האחריות בבואו להכריע בה. דברים אלה משתקפים, לדוגמה, בפסק דינו של בית הדין האזורי באומרו:

"קודם לכל החלטה בעניין הסדרי ראייה יש לדעת כלל חשוב ויסודי: הסדרי ראייה אינם 'זכות' האב או 'זכות' האם אלא 'חובת' האב ו'חובת' האם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ו'זכות' של הקטין. זוהי נקודת המבט שבה יש לבחון כל החלטה הניתנת בהסדרי ראייה. הקו המנחה הוא תמיד רק 'טובת הילד' [...]

הנגזרת הישירה מכך שהסדרי הראייה הינם לטובתו של הקטין, מחייבת בראש ובראשונה כל הורה לדאוג שמסגרת הביקורים והפגישה שלו עם הקטין תיערך בצורה המתחשבת בצרכי הקטין, ומעבר ליחס אוהב אל הקטין יש בראש ובראשונה להתחשב באורח חייו של הקטין, ואפילו לא לנסות לשנות אותו. כל פעולה או דיבור שיש בהם סתירה לאורח חייו הרגיל של הקטין – בו הוא גדל ומתחנך בבית ההורה המשמורן, מהווים פגיעה בנפשו של הקטין ועלולים לגרום לקטין לקרע בנפשו שיגרום לבעיות נפשיות [...]

מן העבר השני, חובה על ההורה המשמורן להפנים כי יש לכבד ולקבל את אורח החיים של ההורה השני, גם אם אינו מתאים להשקפתו הוא.

יתרה מכך, מוטלת חובה על ההורה המשמורן להסביר מציאות זו לילד, ולומר לו בפירוש כי יש לכבד את ההורה השני באשר הוא הורה, ללא כל קשר לאורח חייו של ההורה השני, גם אם הקטין עצמו חי באורח חיים אחר.

כאמור, הורה הוא הורה לילד והילד זקוק להורות של שני הצדדים וחייב לכבד את שניהם בשווה. אין לדרוש מהקטין שישנה את אורח חייו, אך יש לדרוש ממנו להפנים כי יש לכבד את ההורה השני."

הטענה כי הוראת בית הדין נוגדת את המלצות אגף הרווחה או את פסק הדין – אינה נכונה

ביחס לטענת המערער כנגד פסק דין בית הדין האזורי כאילו ההוראה כי "האב לא יעמיד את הבת בפני מצב הסותר את אורח חייה הדתי" הייתה בניגוד להמלצות תסקיר אגף הרווחה מיום ז' בתמוז תשע"ב (27.6.12):

טענה זו איננה נכונה.

ראשית, יש להזכיר כי ערכאה המשפטית אינה 'חותמת גומי' להמלצות המומחים וכי על בית הדין להפעיל בהכרעתו את שיקול דעתו השיפוטי. חוות דעת המומחה "משמשת עבורו כלי עזר חיוני וחשוב, אשר יזכה למשקל נכבד, אך לא מכריע, בקבלת החלטה" (דנ"א 1892/11 היועץ המשפטי לממשלה נגד פלונית).

מעבר לכך, במקרה דנן החלטת בית הדין לא רק שאינה נוגדת את התסקיר אלא אף משתלבת עמו. בתסקיר אגף הרווחה המדובר, בסעיף 4 להמלצות, נכתב: "יוסרו ה'תנאים' לקיום הסדרי הראייה (כגון: נוכחות הסב או הסבתא במפגשים)".

המלצה זו ניתנת בעקבות החלטת בית הדין מיום כ"ז בשבט התשע"ב (20.2.12) שלפיה שהות הבנות בבית המערער "מותנה בהימצאות האב עם הבנות ולא להשאיר אותן עם צד שלישי", וכן ש"כל סוף שבוע שני ביום שישי ייקח האב את כל הבנות", וכן שכל הבנות יהיו יחד אצל המערער בשבתות.

לעניין תנאים ספציפיים אלו נכתב בתסקיר אגף הרווחה כי "שתי הבנות הגדולות משמשות בתפקיד הורי ויותר מכך – מהוות כלי בקונפליקט – המופנה כנגד אביהן", ולכן לדעתם: "בהתניית תנאים לקיום המפגשים בין האב לבנות יש כדי לפגוע בדמותן ולשוות לה נופך של אדם ש'אינו ראוי או אחראי דיו'. ולא כך הוא." מכאן המלצתם להסיר את התנאים ביחס לשהות הבנות יחד ושלא להשאירן לבד עם צד שלישי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ברור מכאן כי אין בהמלצת התסקיר כל אמירה החולקת על הדרישה לפיה האב יימנע מלהעמיד את הבת הקטנה במצבים הסותרים את חינוכה ואורח חייה הדתי.

מאותו הטעם, גם הטענה כי בית הדין סתר את פסק הדין לגירושין שנתן ביום ג' באב תשע"ג (10.7.13) אין בה כל ממש:

בפסק דין זה אישר בית הדין "את ההסכמות כפי המופיע בפרוטוקול מהיום ובהן חמישה סעיפים ונותן להן תוקף של פסק דין", כאשר בסעיף ה' להסכמות שבפרוטוקול הדיון מיום זה (ג' באב תשע"ג – 10.7.13) נקבע שהסדרי השהות למערער יהיו כפי המלצות התסקיר מיום ז' בתמוז תשע"ב (27.6.12) – בסעיף 4 להמלצות התסקיר, כאמור, נכתב "יוסרו ה'תנאים' לקיום הסדרי הראיה (כגון: נוכחות הסב או הסבתא במפגשים)" ושוב ניתן להיווכח כי אין בהן כל אמירה לגבי הסרת התנאים הדורשים מהאב למנוע מהקטנה מצבים הסותרים את אורח חייה.

בקשת המערער לחייב את האם בקנס בגין הפרות שביצעה ושתבצע

כפי שנאמר לעיל, המערער מלין גם על קיומה של סנקציה בסעיפים ז' וט' לפסק הדין אשר עניינם הוא אכיפת האמור בסעיף ו' לפסק הדין שלפיו:

"האב לא יעמיד את הבת בפני מצב הסותר את אורח חייה הדתי כמו שמירת שבת מלאה של הבת ולא יעמיד בפניה כל הצעה לבילוי וכדומה, הסותרת את חינוכה והשקפתה."

מאידך גיסא בסעדים מס' 5 ו'6 לכתב הערעור אשר נימנו לעיל בריש דברינו, מבקש המערער לאכוף את הקנסות שהושטו על האם בגין הפרות של הסדרי השהות.

אילוסימטריה המבוקשת בהפעלת סנקציות כלפי המפר את החלטות בית הדין מעוררת אי־נוחות בולטת.

המעייין בפסק דינו של בית הדין האזורי נוכח כי בית הדין נקט בהטלת סנקציות באופן סימטרי – על כל הפרה של הסדרי השהות מכל צד שהוא – כאשר הוא שם לנגד עיניו את טובת הקטנה כשיקול מרכזי. וכך מפורשות כתב בית הדין האזורי:

"בית הדין מבהיר לשני ההורים כי במידה שמי מהם יפר את המוטל עליו, הן האם והן האב – כל אחד בחלקו על פי הסעיפים לעיל – האם במניעת הסדרי הראייה או בהסתה של הבת וכדומה, והאב בכך שלא יעמוד בחובתו לשמור על אורח חייה של הבת כפי שפורט לעיל, ידון בית הדין מחדש בכל ענייני הבת, לרבות שינוי או ביטול הסדרי הראייה, ואף בשינוי המשמורת על הבת.

על הצדדים לדעת ולהפנים כי בית הדין לא יתן ידו בשום אופן לכך כי שיקולים זרים שאינם ענייניים של מי מההורים ודרכי התנהלותו יגרמו ח"ו לנזק כל שהוא לבת.

בית הדין, כמי שממונה על טובת הקטנה, יעמוד על כי שני הצדדים יעמדו בכל התנאים שנזכרו לעיל במלואם. כאמור, כל הפרה תגרור קנס."

איננו רואים אפוא מקום לשינוי גישה עקרונית זו של בית הדין האזורי.

אם אכן ישנן הפרות של מי מן הצדדים, יש אכן ליישם את האמור בהחלטה ולחייב את הצד המפר בסכום שנקבע כקנס בגין כל הפרה. בית הדין הגדול כערכאת ערעור אינו יכול להידרש לניהולו השוטף של התיק ולבחינת נסיבות כל מקרה – אם הוא נחשב הפרה הגוררת קנס. לעניין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

זה פונה בית הדין הגדול לערכאה הדיונית לאכוף את החלטתה בנושא הטלת הקנסות על כל הפרה של הסדרי השהות באופן שיוויוני על שני הצדדים, הן על הפרות האב והן על הפרות האם.

בקשתו המערער שגם "סירוב הקטינה" יחשב כהפרת האם

בקשתו של האב בסעד מס' 6, להוסיף לפסק הדין שגם "סירוב הקטינה" יחשב כהפרת האם, מיותרת שכן פסק הדין כבר כולל הוראה כזו בקובעו בסעיף ב (ה) להחלטתו:

"על האם לאפשר ולסייע לכך שהביקורים הנ"ל יתקיימו כפי שנקבע. בגין כל הפרה של הביקורים הנ"ל מצד האם בית הדין יקנס את האם בסך 500 ש"ח וכן צעדים נוספים שמפורטים להלן.

כמו כן על האם להימנע מכל דיבור או הסתה כנגד האב ולדבר בפני הבת בצורה מכובדת כלפי האב, תוך שעליה להסביר היטב לבת כי עליה לכבד את אביה גם אם אורח חייו שונה. אי־עמידה בכך תיחשב כהפרה של תנאי הסדרי הראיה, ותגרור אחריה אמצעי אכיפה הנ"ל."

גם בעניין זה אנו פונים לבית הדין האזורי בבקשה להביא לאכיפתה של קביעה זו שלפיה הסתה של האם, וכל שכן הסתה שהביאה לסירוב של הקטינה להגיע אל אביה – תיחשב הפרה הגוררת קנס.

סוף דבר

לא נוכל לחתום את דברינו בלא לקרוא לצדדים להגיע לפתרון המחלוקות שביניהם ברוח טובה ובהסכמה כדי להבטיח חיים שלווים ונינוחים לילדיהם המשותפים.

לדאבונו את הקרע שבחיי הזוגיות (שהסתיימו בגירושין) לא נוכל אנו לאחות, אך חיים מתוך כבוד הדדי חיוניים לטובת גידולן הטוב של הבנות. תחת השקעת משאבים אדירים בהליכים משפטיים ובהתנצחויות הדדיות, בבחינת "זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי", היה ראוי ומועיל שהצדדים ישקיעו את מאמצייהם וכוחותיהם בתמיכה וסיוע לקטינה ולאחיותיה, ובגישור על הפערים שביניהם כדי למנוע מהן זעזועים נוספים ומיותרים.

גם מן הבחינה הזו עומדת "טובת הילד" לנגד עינינו, וראוי שטובה זו תעמוד כשיקול־על גם לנגד עיניהם של הוריו מולידיו.

פסק דין

מכל האמור לעיל מוחלט:

א. הבקשה לסעד מס' 1 – לבטל את סעיפים ו' ז' וט' בפסק הדין – נדחית.

ב. הבקשות לסעדים מס' 2, 3 ו-4 אינן רלוונטיות עוד כחלוף הזמן מהגשת הערעור עד הלום.

ג. הבקשה לסעד מס' 5 – לאכוף את החלטתה הקונסת את האם – מתקבלת.

בית הדין הגדול פונה לבית הדין האזורי בבקשה לאכוף את אשר החליט בפסק דינו להטיל קנסות על שני הצדדים, כל אחד על חלקו בהפרת הסדרי הראיה שנקבעו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ד. לעניין הבקשה לסעד מס' 6 – להחשיב את "סירובה של הקטינה" כהפרת הסדרי השהות על ידי האם – סעד זה כבר מצוי בהחלטת בית הדין האזורי.

ככל שיוכח שסירובה של הקטינה לשהות אצל האב נגרם במישרין מהסתתה של האם כנגדו – ייחשב הדבר כהפרה של האם את הסדרי השהות שנקבעו בפסק הדין, על כל המשתמע מכך.

ניתן לפרסם את פסק הדין בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ' באלול התשע"ז (11.9.2017).

הרב א' אהרן כץ

הרב אליעזר איגרא

הרב דוד ברוך לאו